

Društvene vesti.

Odbor podružnice Jugoslovanske Matice v Ptuj vabi na posvetovanje in razgovor vsa narodna društva v Ptuj po svojih zastopnikih v nedeljo, dne 2. januarja 1921 ob 8. uri zvečer v Narodnem domu. Zadeva: Članek v „Jugoslaviji“ z dne 28. t. m.: Rovarenje ptujskih nemškutarjev. I. K.

Razno.

1-, 2- in 10-kronski bankovci. Predsedstvo delagacije ministrstva financ objavlja, da so neistinite vesti, ki se širijo, da izgube 1-, 2- in 10-kronske novčance 31. decembra plačilno vrednost. Ko bo dovolj kovanega drobiža, se zamenjajo in vzemo iz prometa. Rok za izmenjavo bo objavljen pravočasno. Do tedaj pa veljajo za promet teh novčanic dozdajni predpisi. Edino pošte smejo sprejemati 1- in 2-kronske novčance le v znesku do 10 K.

Stanovanjski sosvet v Ljubljani je razpustilo pov. za soc. skrbstvo. V Mariboru je podal demisijo predsednik stanovanjske komisije dr. Juvan.

Popis vojnih obvezancev. Minister za vojno in mornarico je odredil, da se v novem letu izvede popis vojnih obvezancev.

V ljubljansko bolnico je bilo letos sprejetih 12322 oseb.

Mesarske obrate je odslej smatrati po odločbi ministrstva za trgovino in industrijo za obrtne obrate.

Učitelj je v Srbiji (stare meje) 4235, v Črni gori pa 495. Šol je v Srbiji 2296 in v Črni gori 264.

Tehnična srednja šola se odslej imenuje Državna obrtna šola v Ljubljani. Organizacija zavoda ostane pri tej izpremibi naslova povsem neizpremenjena.

Izseljencev v Ameriko je bilo od junija do danes 2474 oseb. Glavni kontingent izseljencev tvorijo Dolenjci, Prekmurci in Nemci iz Banata.

3000 donskih kozakov naseli vlada na Kosovem polju. Jugoslovanski državljani pa čakajo na zemljo. Kozaki so prvi!

Dva vlaki z municijo zletela v zrak. Na ruski postaji Žmerinka blizu poljske meje sta zletela v zrak dva vlaka z municijo. Pri tem je bilo ubitih 17 boljševiških vojakov.

Na progi Špilje-Radgona blizu postaje Gosdorf je trčil 17. decembra ob pol 11. ponoči osebni vlak v tovorni vlak. Več železničarjev je bilo težko ranjenih, 1 oseba ubita.

Velikanski vihar, ki divja v južni Adriji, je napravil na otoku Saseni v Valonskem zalivu velikansko škodo. Valovi so odnesli več hiš, med njimi tudi poveljstvo italijanske komande in več manjših barak za vojake. Število žrtev je veliko, dosedaj še nedognano. Vihar je odnesel preko milijon kubičnih metrov zemlje. (Otok Saseno v Valonskem zalivu so zadržali po evakuaciji Valone Italijani.)

Posojilo za Avstrijo. Po predlogu dunajske sekcije reparacijske komisije se bavi ententa z vprašanjenj velikega posojila, ki naj reši Avstrijo katastrofe. Angleški listi povdarjajo, da so predlagana sredstva povsem nezadostna. Avstrija bi potrebovala posojila 250 milijonov dolarjev, da se reši poloma.

Viničarsko gibanje za ustanovitev enotne, strogo stanovske organizacije se je pričelo na Štajerskem. Dosedanje organizacije, ki so jih snovali socialisti in klerikalci, ne odgovarjajo namenu, ker so jih izrabljale stranke le za svoje politične namene, s tem pa škodovala skupnim gospodarskim koristim viničarjev.

Boljševiška svoboda. Ruski boljševiki so v dveh tednih po zavzetju Krima postrelili 13.000 vojaških in civilnih oseb. V Sebastopolu so postrelili 500 delavcev, ki so pomagali pri vkrcanju Vranglovih čet. Vse to delajo komunisti v imenu svobode.

Cene živini se povišujejo, ker je dovoljen izvoz mesa iz Jugoslavije preko Maribora v

Avstrijo. V Slavoniji se plačuje za kg žive teže že 20 K, iz Maribora se včasih izvozi od 60—80 vagonov mesa dnevno. To meso se v Avstriji plačuje po 42 jugosl. kron.

Povišanje tarifa na avstrijskih državnih železnicah. Avstrijska vlada je povišala s 15. decembrom tarif za tovorni promet za 50%.

Uvoz luksuznih predmetov. Ministrstvo za finance je na podlagi finančnega zakona odredilo, da obloži luksuzne predmete, ki so že podvrženi davku na promet, s še 10% njihove vrednostne cene, izdelana je tabela luksuznih predmetov z novim tarifom. Po tej tarifi se bo plačevalo 10 odstotkov po teži predmeta, to je od vsakih 100 kg. Od močnih alkoholnih pijač se bo plačevalo od vsakih 100 kg 200 dinarjev, od žganja in drugih slabih alkoholnih pijač po 150 dinarjev, od šampanjca in drugih šumečih pijač po 60 dinarjev. Od voska, izvzemši sveče in figure, po 300 dinarjev, na svileno predivo po 1000 dinarjev, na svileno tkanino po 5000 dinarjev, na polsvilo 2500 dinarjev (kot taka svila se računajo tkanine s 10—50 odstotkov svile. Vse tkanine z več odstotki se štejejo med svilene). Za pliš in žamet 6000 dinarjev. Za puder, mast in parfumerijske predmete po 500 dinarjev. Za moške in ženske klobuke se plača po komadu. Na čevlje, brez razlike na material po 200 dinarjev od para. Na bisere in korale 3000 din., na drage kamene 10.000 din. za 100 kg. Poleg navedenih predmetov je obdavčen še uvoz drugih, kakor kosmetičnih itd.

Industrija svile. Ker se nahaja surovin za svileno industrijo v naših tovarnah za vrednost 3 milijonov dinarjev svile, svile pa se malo izdeluje, je minister za trgovino in industrijo storil korake, da pospeši delo teh tovarn.

Koksiranje premoga. Senjski premogovniki imajo velike kvantite premoga z visoko kalorijo. Odkriti so sloji že na poldrug meter pod površino zemlje. Delajo se poskusi koksiranja tega premoga, kar bi bilo za našo industrijo velik korak naprej. Enaki poskusi se vrše z našim premogom na Jesenicah.

Rudarska stavka v Trbovljah še traja. Trezni delavci že uvidevajo, da so jih zapeljali komunisti v stavko. Njihovi tovariši v Velenju, Lešah, Prevalju so z mirnim poganjanjem dosegli lepe uspehe v zboljšanju svojega gmotnega stanja. Za politično stavko v Trbovljah pa je vlada pripravljena izvesti militarizacijo.

Redek lovski plen. Dne 19. decembra 1920 je bil ustreljen na občinskem lovu občine Sv. Ane pri Makolah velik divji prašič, dolg nad 2 metra, visok 1 m in 145 kg težak. Pred dobrimi 7 leti je bil na istem lovišču ustreljen še starejši in večji divji prašič.

Šestdesetletnica dr. Kramara. V pondeljek 27. decembra je slavil svojo šestdesetletnico dr. Karel Kramar, eden najznamenitejših slovenskih politikov. Že l. 1891 je bil izvoljen v avstrijski državni zbor, v katerem je igral odlično vlogo do svetovne vojne. L. 1905 je stavil v državnem zboru predlog za splošno in enako volilno pravico, kateri predlog je bil tudi sprejet. L. 1908 je stopil v družbi sedanjega našega poslanika Ivana Hribarja in dr. Hlebovickega na čelo slovanskega gibanja, ustvaril tako zvano novo slovansko idejo in pridobil za njo vse slovanske rodove, zlasti tudi Ruse. L. 1915 maja meseca je bil kot panslavist in rusofil zaprt in obtožen veleizdaje, junija 1916 obsojen na smrt, julija 1917 pa pomiloščen in domov se vrnivši sprejet z največjimi častmi. V novi češkoslovanski državi je bil prvi ministrski predsednik. Njegove zasluge za češki narod, kakor tudi v slovanski politiki so neprecenljive. Tudi Jugoslovanom, zlasti nam Slovencem je bil velik prijatelj.

Naročba.

! Komur smo dozdej pošiljali list, pa si ga ne misli naročiti, prosimo, naj nam ga vrne, ker ga sicer smatramo za naročnika. !

1921

**Bog nam daj srečo!
Zopet prihaja novo leto!**

Vsi podpisani si usojajo ob tej priliki svojim prijateljem, znancem, kupcem in odjemalcem voščiti

obilo sreče in veselja!

**Uredništvo in upravništvo
„Ptujskega lista.“**

Anton Tiršek, trgovina z železom

Franc Podgoršek, mesarija

Julijana Franc, tobačna trafika

Alojz Senčar, trgovina s špecerijo

Anton Vaupotič, trgov. s špecerijo

Vinko Pernat, mesarija

Rudolf Havelka, manufakturna trgovina

Vinko Orešnik, gostilna

F. Werhonig, urar

Valerian Spruschina, mehanik

Jos. Ornig, pekarija

Zofija Čerle, gostilna

R. Wratseko, trgovina

Anton Brenčič, trgovina z železom

Ignacij Reich, gostilna

F. Rechnitzer, trgovina

V. Sonnenschein, trgovina

Artenjak & Schosteritsch, trgovina s špecerijo

A. Sipos, tobačna trafika

F. Nedog, trgovina

Franz Plazotta, klobučar

Franc Potočnik, usnjarna

Machalka & Korže, trgovina s špecerijo

J. Kasimir, trgovina s špecerijo

J. Kollenz, steklarska prodajalnica

Anton Vaupotič, pekarija

Jožef Pirich, usnjarna

Alojz Majcen, klepar

Jožef Ramšek, pekarija

F. & F. Slavič, trgovina, Breg pri Ptuj

Anton Emeršič, gostilna (Društvo dom)